

POSUDEK MAGISTERSKÉ PRÁCE

Tereza Perglerová:

Soukromé vojenské a bezpečnostní společnosti v boji proti pirátům od Jihočínského moře po Africký roh

Autorka si k analýze vybrala téma, které vhodně kombinuje dva fenomény, jež oba spadají do kontextu privatizace bezpečnosti: vzestup pirátství jako hrozby námořnímu obchodu a reakce v podobě najímání soukromých vojenských a bezpečnostních společností (PMSCs).

Výzkumný záměr práce je vymezen čistě empiricky a snaží se pojednat výše zmíněný vztah jako kauzální závislost. Autorka v úvodu postuluje tři nezávislé proměnné (oslabení autority státu, existence pirátské hrozby a hrozba útoku ze strany pirátů – s. 7-8), které podle ní podmiňují rozmach používání PMSCs. Text práce je následně strukturován do tří hlavních částí: první vymezuje základní pojmy, druhá analyzuje působení nezávislých proměnných a třetí ‚zpětně‘ hodnotí dopady použití PMSCs na boj proti pirátství.

Práce je informačně hutná, autorka se v tématu zjevně dobře orientuje a nabízí zajímavé vhledy do dílčích aspektů zkoumané problematiky. Hlavní problém práce spočívá v poněkud zmateném a nedotaženém vymezení zkoumaných proměnných. Předně je otázkou, jaké nezávislé proměnné autorka vlastně používá, protože výše uvedený výčet v úvodu práce se neshoduje s názvy a obsahem příslušných kapitol. Jde zejména o třetí nezávislou proměnnou, jež je v úvodu definována jako „hrozba útoku ze strany pirátů (s. 8), čímž se ve skutečnosti překrývá s druhou proměnnou („existence pirátské hrozby“ – s. 7). Z vlastního textu se ale zdá, že reálnou třetí nezávislou proměnnou je „růst PMSCs, privatizace protipirátských služeb a outsourcing“ (viz název kapitoly 2.3); ani to ale nedává smysl, protože takto vymezený faktor se naopak víceméně shoduje s postulovanou závislou proměnnou.

Problémem je i nedostatečná, nebo spíše nedostatečně jasná, operacionalizace proměnných. Výše uvedené faktory jsou poměrně obecné a nedávají jasné vodítko pro hledání tvrzeného kauzálního vztahu. Práce tak ve výsledku působí spíše jako ‚vyprávění‘ o vzájemném ovlivňování současného pirátství a používání PMSCs, než aby průkazně dokládala kauzální závislost těchto jevů. K tomu by ostatně bylo nezbytné minimálně určit, zda jsou vybrané nezávislé proměnné ve vztahu k závislé proměnné podmínkou nutnou či postačující.

Jako další, tentokrát dílčí problém lze zmínit rozpor v tvrzeních autorky na s. 11 a 12, kde nejprve tvrdí, že současné PMSCs jsou obdobou někdejšího žoldnéřství (2. odstavec na s. 11), aby tuto skutečnost na následující straně vzápětí popřela. Problematicky působí i snaha autorky ‚zaškatulkovat‘ existující PMSCs do jedné z dílčích kategorií (s. 18-19), když je přitom jasné a logické, že společnosti působící v tomto segmentu trhu jsou nuceny působit v mnoha rolích a flexibilně se přizpůsobovat existujícímu prostředí.

Po formální stránce je naopak práce zcela v pořádku, je psána živým, srozumitelným jazykem a dobře strukturována. Autorka pracuje se širokým spektrem zdrojů, zejména je třeba

vyzdvihnout podrobný rozbor relevantních primárních pramenů. Text vhodně doplňují vložené obrázky, tabulky a grafy a obsahuje i všechny požadované náležitosti (anotaci a klíčová slova v češtině a angličtině, anglické resumé, původní projekt).

Na práci lze pozitivně hodnotit využití širokého spektra zdrojů a její informační hodnotu, spornější už je její analytický přínos, který poznamenává nedotažená metodologická konstrukce. Práci lze **doporučit k obhajobě**, hodnotit ji však mohu jen jako **velmi dobrou**.

V Praze dne 19. 6. 2012